

REİS — Encümen ve Hükümetçe bir mütalaa var mı efendim?

HASAN TAHSİN BEY (Maliye Nezareti Müsteşarı) — Kanunumuzun esbabı mucibe layihasında da arzylediğimiz veçhile, Ciheti Askeriyye ile Muafiyeti Askeriyye Vergisine tabi olacak mükellefler hakkında yaptığımız ihsaiyaya göre, mükellefinin 160 bin kişiye baliğ olacağını tahmin ediyorduk. Meclisi Alinizde vuku bulan tadilattan dolayı bu miktar şimdi ancak 140 bini bulacaktır. Eğer bu 140 bin kişiden 250 kuruş vergi almak lazım gelirse, hakikaten Ciheti Maliyyenin bu vergi ile iştigal etmesine değmeyecek kadar bir varidat hasıl olacak. Binaenaleyh, bendeniz Hükümet namına bu Muafiyeti Askeriyye Vergisinin, temettu vergisinin üç misli olarak alınmasını arz ve rica ediyorum.

REİS — Efendim, takriri okuduk, izah da ettiler.

HACI ŞEFİK BEY (İstanbul) — Bendenizin de takrim var efendim.

FEYZİ BEY (Diyarbakir) — Takrimimizi reye vazediniz efendim.

REİS — Sizin takririnizi daha evvel reye vazedeceğim. Çünkü Şefik Beyin takriri ikinci fıkranın külliyyen tayyî cihetindedir. Halbuki zatıalınız, mevcut olan esas kabul ediyorsunuz. Binaenaleyh, tadil teklifleri daima reye evvel vaz edilir.

HACI ŞEFİK BEY (İstanbul) — Bendeniz de 250 kuruşu kabul ediyorum.

REİS — Onun içindir ki, birinci tadilat teklifini reye vaz ediyorum.

Temettu Vergisinin aslının üç misli yerine, iki mislini teklif ediyorlar. Bu tadilnameyi nazarı itibara alanlar, lütfen el kaldırsın... (Eller kalkar) Tadilnameyi nazarı itibara almayanlar, lütfen el kaldırsın... (Eller kalkar) Nazarı itibara alınmamıştır.

Şefik Beyin tadilnamesi, son fıkrasının büsbütün tayyî hakkındadır. Şefik Bey, son fıkrayı tayyediyorsunuz, değil mi?

HACI ŞEFİK BEY (İstanbul) — Evet efendim.

REİS — Şefik Beyin tadilnamesini kabul edenler, lütfen el kaldırsın... (Eller kalkar) Aksini reyinize arzedeceğim; bu tadilnameyi nazarı itibara almayanlar, lütfen el kaldırsın... ("Zaten ekseriyet yok" sadaları)

Ekseriyette tereddüt ettik efendim...

HAMİT BEY (Halep) — Bu, bir hesap meselesidir. Bunu Encümene havale ediniz, tetkik edelim. (Gürültü)

REİS — Nazarı itibara alınırsa takrirleri Encümene vermek Nizamnamei Dahili iktizasındandır. Nazarı itibara

ra alınırsa Encümene veririz. Takrirleri istemek, zaten hakkınızdır. Fakat takririn nazarı itibara alınıp alınmadığında tereddüt ettik.

Ayağa kaldıracığım efendim, rica ederim... ("Ekseriyet yok" sadaları)

ÖMER ŞEVKİ BEY (Sivas) — Söz isterim efendim.

REİS — Reye sureti vazı hakkında mı söyleyeceksiniz?

ÖMER ŞEVKİ BEY (Sivas) — Mecliste ekseriyet yoktur, bu mesele mühimdir. Ekseriyet olmadığı halde reye vaz edilemez efendim.

HACI ŞEFİK BEY (İstanbul) — Bundan evvelkinde de ekseriyet yoktu. Hangisinde ekseriyet var dı gözüm?.. ("Ekseriyet yok" sadaları)

REİS — Efendim, sükut edelim, rica ederim. Ayağa kaldıracığım.

Şefik Beyin takririni kabul edenler, lütfen ayağa kalksın... (Ayağa kalkılır) Aksini reye koyacağım efendim; kabul etmeyenler, lütfen ayağa kalksın... (Ayağa kalkılır)

ALİ CENANİ BEY (Ayıntap) — Ekseriyetin yekunu acaba ne oluyor?

HACI ŞEFİK BEY (İstanbul) — Efendim, ne demek? Şimdiye kadar ekseriyet vardı da, şimdi mi yok?.. ("Ekseriyet yok" sadaları)

DİKRAN BARSAMYAN EFENDİ (Sivas) — Reis Bey, ekseriyet yoktur.

REİS — Ekseriyette biz tereddüt edince zannederim Nizamnamei Dahilice yapılacak muamele malumdur.

HACI ŞEFİK BEY (İstanbul) — Reye konulduktan sonra söz söylenilmez efendim.

REİS — Rica ederim efendim. Ekseriyet olmadığını tekrar etmek suretiyle arkadaşlarımız nazarı dikkati celbediyorlar. Tabii, buna karşı Makamı Riyaset elbette vazifesini ifa edecektir.

Bu, bir mesele değildir, zayi olmuş bir hak da yoktur. Tadilname duruyor, madde de duruyor. Heyeti Celile tadili ya kabul eder, ya etmez. Heyeti Celile fikrine daima hâkimdir. Fakat bu cihet ekseriyetle taayyün eder. Şimdi Kâtip Beylerle beraber ekseriyetin tayininde tereddüt ediyorum. Binaenaleyh maddeyi tehir ediyoruz efendim.

Perşembe ruznamemizde, evvelce tevzi ettiğimiz Emvali Gayri Menkule İcaratı hakkındaki layiha ile Muafiyeti Rüşumiyeye Mütteallik bir Layihai Kanuniyye ve Muafiyeti Askeriyye Vergisi hakkındaki layihai Kanuniyyenin bakıyesi vardır.

Perşembe günü inikad etmek üzere Meclise Hitam veriyorum.

Hitamı İnikad

Saat : 3.05